

Ο ΑΝΕΜΟΣΤΡΟΒΙΛΟΣ

‘Η ΑΛΛΙΩΣ ΠΩΣ ΠΑΕΙ Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ;

Σε αυτό το περιοδικό χρησιμοποιούμε μια βασική μεθοδολογία ανάγνωσης της ιστορικής μας συγκυρίας. Υποστηρίζουμε ότι (α) η εποχή μας είναι εποχή παγκοσμίου πολέμου. (β) Ο παγκόσμιος πόλεμος εκκινεί από στρατηγικά σχέδια του κράτους των ΗΠΑ. (γ) Αυτά τα στρατηγικά σχέδια συνίστανται στην υποδαύλιση διαρκών πολεμικών συγκρούσεων στην Ασία και την Ευρώπη, στις οποίες συγκρούσεις (δ) οι ΗΠΑ αναμιγνύονται με στόχο να μην υπάρξει ποτέ κάποιος νικητής.¹

Το αποτέλεσμα είναι εντελώς ακαταλαβίστικο όταν το ζεις μέρα με τη μέρα. Αν όμως χρησιμοποιήσεις τη βασική μας μεθοδολογία, βγάζει νόημα. Στο προηγούμενο τεύχος κάναμε μια επίδειξη, συγκρίνοντας την προεδρία του καλού παππούλη κυρίου Μπάιντεν με την αμερικανική στρατηγική από συστάσεως των ΗΠΑ.² Τώρα θα κάνουμε κι άλλη, εστιάζοντας στα δέκα τελευταία χρόνια.

Ο Πρόεδρος Ομπάμα φέρνει την παγκόσμια ειρήνη, 2016

Τον Ιανουάριο του 2016, ο καλός Πρόεδρος Ομπάμα, μαζί με τα άλλα κράτη του συμβουλίου ασφαλείας του ΟΗΕ, υπέγραψαν την «Ιρανική συμφωνία περί πυρηνικών». Επίσημως γνωστή ως Joint Comprehensive Plan of Action (JCPA), εκείνη η «ιστορική συμφωνία» θα απέτρεπε το Ιράν από την απόκτηση πυρηνικού όπλου.³ Σε αντάλλαγμα, οι ΗΠΑ θα αναιρούσαν ένα σημαντικό τμήμα των κυρώσεων επί του Ιράν.

Πράγματι, η συμφωνία πήγαινε χάρμα και έφερνε την παγκόσμια ειρήνη, έως το 2018. Τότε, ο παλαβός Τραμπ, που εν τω μεταξύ είχε εκλεγεί για πρώτη φορά Πρόεδρος των ΗΠΑ, επέβαλε ξανά «συντριπτικές τραπεζικές και πετρελαϊκές κυρώσεις» επί του Ιράν. Ο Τραμπ αντικαταστάθηκε από τον Μπάιντεν το 2021, αλλά, για κάποιο λόγο, στο συγκεκριμένο ζήτημα, ο καλός παππούλης συνέχισε αταλάντευτα στον δρόμο του παλαβού, οπότε και το Ιράν ξανάρχισε, με τη σειρά του, τον «εμπλουτισμό ουρανίου». ⁴ Ο Μπάιντεν αντικαταστάθηκε από τον Τραμπ το 2025. Αυτή τη φορά όμως, ο Τραμπ είναι ταγμένος στην παγκόσμια ειρήνη. Οπότε θέλει να αναζωογονήσει τη συμφωνία με το Ιράν – αν το Ιράν δεν συμμορφωθεί, ο παλαβιάρης Τραμπ απειλεί να το βομβαρδίσει εντός δύο μηνών.⁵ Τελευταία λέγεται ότι οι διαπραγματεύσεις ΗΠΑ-Ιράν θα ξαναρχίσουν.

Με λίγα λόγια, τα γνωστά των «διεθνών σχέσεων» «αναπάντεχα συμβάντα» πέφτουν στην κεφαλή μας σαν τις σφαλίδες, ζαβλακώνουν και γεννούν παραίτηση: μα είναι δυνατόν να καταλάβει ποτέ κανείς τι σκατά θέλουν αυτοί οι άνθρωποι; Ας πάμε να δούμε καλύτερα μήπως μας έκανε κανείς κανά λάικ!

Μην ανοίξετε ακόμα κινητό όμως· όπως είπαμε, τελικά το πράγμα θα βγάλει νόημα.

(Πολύ) σύντομη ιστορία του Τέταρτου Παγκοσμίου Πολέμου, 2016-2025

Οι αμερικανικές παλινωδίες περί ιρανικών πυρηνικών έλαβαν χώρα εντός ενός σημαντικού γενικού πλαισίου: από το 2011 και μετά, η Συρία είχε διαλυθεί υπό την πίεση των «ορδών του ISIS». Όσο γι' αυτό το ζήτημα, θα αρκεστούμε να σημειώσουμε ότι οι «ορδές του ISIS» ήταν άμεσο αποτέλεσμα της διάλυσης του Ιράκ, δηλαδή της εξέλιξης του Παγκοσμίου Πολέμου κατά την προηγούμενη δεκαετία. Και ότι, όσο η διάλυση της Συρίας εξελισσόταν, τόσο τα κράτη της περιοχής εμπλέκονταν αναγκαστικά – γιατί είναι κράτη. Πάρτε έναν κατάλογο μερικών «κρατών της περιοχής»: Τουρκία, Ρωσία, Ιράν, Σαουδική Αραβία, Ισραήλ, Ελλάδα. Πάρτε και μια σχετική υποσημείωση.⁶

Αλλά για λόγους απλότητας, κρατήστε μόνο το εξής: Ο εμφύλιος στη Συρία είχε δημιουργηθεί με αμερικανικό σχέδιο. Παρέμνε το σημαντικότερο πεδίο μάχης του παγκοσμίου πολέμου τον Ιανουάριο του 2016, όταν το αμε-

ρικανικό κράτος αποφάσισε να υπογράψει την «πυρηνική συμφωνία» με το Ιράν. Τα άμεσα αποτελέσματα της συμφωνίας επί της ιρανικής οικονομίας ήταν τα εξής:

Με την άρση των κυρώσεων, ο πληθωρισμός επιβραδύνθηκε, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες σταθεροποιήθηκαν και οι εξαγωγές εκτοξεύθηκαν – ειδικά οι εξαγωγές πετρελαίου, γεωργικών προϊόντων και ειδών πολυτελείας. Το Ιράν διέθετε επιτέλους εμπορικούς εταίρους, ειδικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αμέσως μετά τη συμφωνία, το Ιράν ξεκίνησε να εξάγει περισσότερα από 2,1 εκατομμύρια βαρέλια πετρέλαιο την ημέρα, προσεγγίζοντας τα επίπεδα προ του 2012, όταν οι κυρώσεις επιβλήθηκαν. Παρόλ' αυτά, οι βελτιώσεις δεν κατέληξαν σε σημαντική αύξηση των εσόδων του μέσου ιρανικού νοικοκυριού.

Χάρη στον καλό Ομπάμα, μια νέα εποχή ειρήνης ανέτelle στη Μέση Ανατολή. Αλλά υπήρχαν και οι διαφωνούντες. «Ορισμένες μεσανατολικές δυνάμεις, όπως η Σαουδική Αραβία, δήλωσαν ότι θα έπρεπε να έχουν ληφθεί υπ' όψη στις συνομιλίες, γιατί ο πυρηνικός εξοπλισμός του Ιράν τις αφορούσε άμεσα. Ειδικά το Ισραήλ αντιτέθηκε στη συμφωνία, αποκαλώντας την υπερβολικά επιεική».⁷

Πράγματι, οι κυρώσεις που χάρη στον καλό Ομπάμα θα σταματούσαν να ισχύουν, είχαν στερήσει από το Ιράν έσοδα 100 δισεκατομμυρίων δολαρίων μόνο μεταξύ του 2012 και του 2014.⁸ Και όντως, από το 2016 και μετά, το Ιράν χρησιμοποίησε τα νέα του έσοδα ακριβώς με τον τρόπο που υποπτεύονταν οι εχθροί του, δηλαδή για να τροφοδοτήσει μια πολεμική οικονομία. Τα πετρελαϊκά έσοδα, αντί να καταλήξουν «στα ιρανικά νοικοκυριά», έθρεψαν την προβολή της ιρανικής ισχύος. Στην πράξη δηλαδή, η «πυρηνική συμφωνία» δεν ήταν παρά αμερικανική υποστήριξη του εμπόλεμου Ιράν, ακριβώς την ώρα που η Ρωσία έμπαινε για τα καλά στο συριακό παιχνίδι, επίσης στο πλευρό του καθεστώτος Άσαντ.⁹

Η ιρανική προβολή ισχύος εκφράστηκε άμεσα. Ένα καλό κομμάτι της αφορούσε τον συνεχιζόμενο συριακό εμφύλιο. Στα τρία χρόνια που ακολούθησαν την «πυρηνική συμφωνία», και με τη συμμετοχή του ρωσικού κράτους, ο συριακός εμφύλιος, που ως τότε δεν πήγαινε και πολύ καλά για το καθεστώς Άσαντ, άλλαξε τροπή. Ταυτόχρονα, τα νέα ιρανικά έσοδα χρηματοδοτούσαν μια σύγκρουση με τη Σαουδική Αραβία στην Υεμένη. Οι «αντάρτες Χούθι» απέκτησαν σεβαστές δυνατότητες βομβαρδισμού σαουδαρικών διυλιστηρίων. Προς το τέλος, η ιρανική επιρροή στη Συρία έδειχνε κάπως έτσι:

Δεκέμβριος 2020: Η ιρανική στρατιωτική παρουσία στη Συρία απεικονίζεται με σκούρο χρώμα.¹⁰

ΑΥΤΟΝ ΕΔΩ ΤΟΝ ΘΥΜΑΣΤΕ;

Τον Ιανουάριο του 2020, το κράτος των ΗΠΑ δολοφόνησε τον «δεύτερο ισχυρότερο άνδρα στο Ιράν». Δηλαδή ετούτον εδώ, ονόματι Στρατηγό Σουλεϊμάνι. Ο Σουλεϊμάνι είχε αναλάβει την ηγεσία της ιρακινής ισχύος εκτός συνόρων. Τα καλώδια βούιζαν περί «τρίτου παγκοσμίου πολέμου». Οι συμφωνίες του Αβραάμ που υπογράφησαν την ίδια περίοδο, απολάμβαναν πολύ μικρότερης δημοσιότητας. Ε, καπάκι ήρθε κι η «πανδημία», και τα μυαλά έγιναν τελείως ίσωμα.

Τον Οκτώβριο του 2019, και ενώ η κατάσταση είχε έτσι, ο Τραμπ απείλησε ότι θα αποσύρει τον αμερικανικό στρατό από τη Συρία, δηλαδή, όπως το διατύπωσε στο twitter, ότι θα αφήσει τα κράτη της περιοχής «να βγάλουν άκρη μόνο τους».¹¹ Φαίνεται πως η απειλή έπιασε τόπο, γιατί τον Ιανουάριο του 2020, ο ίδιος τρελός έπεισε τα κράτη της περιοχής που βρίσκονταν σε πόλεμο με το Ιράν (και έχαναν), να υπογράψουν τις «συμφωνίες του Αβραάμ». Δηλαδή να αποκαταστήσουν τις σχέσεις τους με το Ισραήλ και να αρχίσουν να σκέφτονται τη συμμετοχή τους στα αντικινηζικά σχέδια «σύνδεσης της Ινδίας με την Ευρώπη».¹² Παράλληλα, όπως είπαμε, από το 2018 και μετά, τόσο ο τρελός, όσο και ο καλός παππούλης που τον διαδέχθηκε, υποστήριξαν με κυμαινόμενη συνέπεια την επαναφορά των κυρώσεων επί του Ιράν. Η δολοφονία του ιρανού στρατηγού Σουλεϊμάνι τον Ιανουάριο του 2020, συνόψισε τη νέα αντιιρακινή στροφή των ΗΠΑ για το τεχνοσακατεμένο κοινό, αποκρύπτοντας τους πολύ στρατηγικούς λογαριασμούς της.¹³

Μεσολάβησε η «πανδημία» και η κατάρρευση του παγκόσμιου εμπορίου.¹⁴ Η οποία «πανδημία» έληξε με τρόπο πολύ αναμενόμενο, τουλάχιστον για εμάς: με την αναζωπύρωση του παγκόσμιου πολέμου. Το 2022, ο έτερος υποστηρικτής του καθεστώτος Άσαντ, δηλαδή η Ρωσία, εισέβαλε στην Ουκρανία. Η συνεπής αμερικανική υποστήριξη των Ουκρανών εξασφάλισε ότι κανείς δεν μπορούσε να νικήσει. Η ρωσοουκρανική σύγκρουση συνδυάστηκε με τον συριακό εμφύλιο με τρόπο βγαλμένο από τα εγχειρίδια: το ρωσικό κράτος είχε μπλέξει για τα καλά «στις λάσπες των συγκρούσεων του εγγύς εξωτερικού του».¹⁵

Τα αποτελέσματα της αποδυνάμωσης της Ρωσίας και του Ιράν φάνηκαν επί του συριακού πεδίου της μάχης από το 2023 και μετά. Το Ισραήλ επιτέθηκε στη Γάζα, λόγω Χαμάς και ρείβ πάρτυ, ξέρετε εσείς; αλλά όπως αποδείχθηκε, η Γάζα δεν ήταν ο κυρίως στόχος. Επί ενάμιση έτος, το ισραηλινό κράτος χρησιμοποίησε το θέαμα της Χαμάς, μαζί και μια αμερικανική υποστήριξη δεκάδων δισεκατομμυρίων, για να επιτεθεί στη Χεζμπολάχ και την ιρακινή επιρροή στο Λίβανο και τη Συρία. Η ιρακινή επιρροή επί της Συρίας κατέρρευσε. Η Ρωσία, λόγω ουκρανικής λάσπης, αποδείχθηκε εξίσου ανίκανη να υπερασπιστεί τα συριακά της συμφέροντα. Στο τέλος του 2024, το τουρκικό κράτος άδραξε την ευκαιρία για να εγκαταστήσει στη Συρία ένα νέο καθεστώς. Ο Άσαντ, που το 2015 είχε «επιβιώσει εκ θαύματος», τον Δεκέμβριο του 2024 βρέθηκε να ζητάει άσυλο στη Μόσχα.

Τον Φλεβάρη του 2025, ο τρελός Τραμπ κάλεσε τον ηρωικό πολεμιστή Πρόεδρο Ζελένσκι στην Ουάσιγκτον. Για να τον πληροφορήσει ότι, «αφού ο Ουκρανικός πόλεμος, που υποτίθεται ότι θα τελείωνε γρήγορα, τελικά κράτησε τρία χρόνια» (να κι ένας καλός λόγος για τον καλό παππούλη

Μπάλντεν), θα καλέσει τους Ρώσους σε διαπραγματεύσεις. Ο Ζελένσκι, με το πουλόβερ να τον σφίγγει κάπως, περιέγραψε όσα μπορούν να περιγραφούν από την αμερικανική στρατηγική σε bad english: «εσείς έχετε αυτόν τον ωραίο ωκεανό να σας προστατεύει». Ο τρελός Τραμπ απάντησε: «μη μας λες τι νιώθουμε».¹⁶ Τη στιγμή που μιλάμε, οι ΗΠΑ διαπραγματεύονται με τη Ρωσία και τους λοιπούς εμπλεκόμενους την έκβαση του ρωσοουκρανικού και του μεσανατολικού πολέμου – προφανώς με άδηλο μέλλον.

Και την ίδια στιγμή ανασύρουν με πάταγο το εργαλείο των δασμών. Ο Έλληνας Πρωθυπουργός συνοψίζει την κατάσταση με φράσεις όπως «αναστροφή της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής» και «αντιστροφή της παγκοσμιοποίησης».¹⁷ Την επόμενη μέρα ο Τραμπ δίνει «αναβολή τριών μηνών» σε όλους πλην Κίνας. Αν μη τι άλλο, επιτέλους συζητούν δημοσίως αυτό που συμβαίνει τουλάχιστον από το 2010. Οι ΗΠΑ απειλούν· ότι θα σταματήσουν να κρατούν σχετικά ανοικτή την εσωτερική τους αγορά για τις υπόλοιπες «δυνάμεις της Δύσης» όπως έκαναν από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά.¹⁸ Και ελπίζουν· ότι η νέα παγκόσμια οικονομική κρίση που οργάνωνουν θα συνδυαστεί με την κατάληξη του Ουκρανικού σφαγείου, για να στρέψει αυτές τις δυνάμεις εναντίον αλλήλων.

Όντως, πέρυσι το Καλοκαίρι, ο Πρόεδρος Μακρόν αμφισβητούσε διακριτικά τη Γερμανική προσήλωση στο «ευρωπαϊκό ιδεώδες» και προέτρεπε να συσταθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο «αυτό που [στη Γαλλία] αποκαλούμε πολεμική οικονομία».¹⁹ Φέτος οργάνωνει «συμμαχίες των προθύμων» με αντιρωσικό προσανατολισμό, όπου η Μεγάλη Βρετανία συμμετέχει με πολύ μεγαλύτερο ενθουσιασμό απ' ότι η Γερμανία. Οι κραδασμοί εντός της «Ενωμένης Ευρώπης» εντείνονται. Γιατί οι ΗΠΑ μεθοδεύουν έναν πόλεμο δίχως τέλος από τον οποίο κανείς δεν θα βγαίνει νικητής. Γιατί επί δεκαετίες διαδίδουν και συντηρούν έναν παγκόσμιο πολεμικό ανεμοστρόβιλο, και συμπληρώνουν με έναν οικονομικό αντίστοιχο. Ο πόλεμος των δασμών παρουσιάζεται ως «οικονομικό ζήτημα»· είναι στρατιωτικό ζήτημα – η άλλη όψη του παγκοσμίου πολέμου.

Και τώρα σουμάρουμε. Το 2016, οι ΗΠΑ υποστήριξαν το Ιράν με διπλό στόχο: από τη μια την εμπλοκή της Ρωσίας και του Ιράν στο συριακό σφαγείο και από την άλλη την πίεση επί των «συμμάχων» στη Μέση Ανατολή και την Ευρώπη. Το 2023, οι ΗΠΑ χρηματοδότησαν το Ισραήλ για να διεξάγει επιτυχημένο πόλεμο εναντίον του Ιράν, πάλι με διπλό στόχο: την υποστήριξη των «συμμάχων της Μέσης Ανατολής», εφόσον αυτοί συμμορφωθούν με τα αντικινηζικά σχέδια, και την εκμετάλλευση της ρωσικής αδυναμίας που προέκυπτε από τον ρωσοουκρανικό πόλεμο.

Πέρα από την κατάληξη, που είναι ακόμα άδηλη, η στρατηγική παραμένει: από το 1991 και μετά, κάθε τι που «θα τελείωνε γρήγορα» τείνει να κρατάει χρόνια. Γιατί η αμερικανική στρατηγική είναι η οργάνωση ενός πολέμου όλων εναντίον όλων έτσι ώστε να μην κερδίζει κανείς. Το αποτέλεσμα είναι αλληπάλληλες πολεμικές συγκρούσεις που τροφοδοτούνται από τα επιμέρους εθνικά συμφέροντα. Το αποτέλεσμα είναι η «κατάρρευση της παγκοσμιοποίησης» δηλαδή η όξυνση της καπιταλιστικής κρίσης με κρατικό σχέδιο. Είναι ένας διαρκής πολεμικός και οικονομικός ανεμοστρόβιλος που αποκτά νέα μέτωπα επί δεκαετίες – που επεκτείνεται σε ένταση και έκταση δίχως ορατό τέλος. Αυτός ο ανεμοστρόβιλος είναι ο Τέταρτος Παγκόσμιος Πόλεμος. Στα πλαίσια αυτού του πολέμου, οι υποτιθέμενες αμερικανικές παλινωδίες παύουν να είναι τέτοιες· γίνονται αντιληπτές ως οι επιμέρους εκφράσεις μιας ενιαίας στρατηγικής.

Είπαμε εξαρχής ότι το πράγμα θα βγάλει νόημα – δεν είπαμε ότι το νόημα θα μας αρέσει.

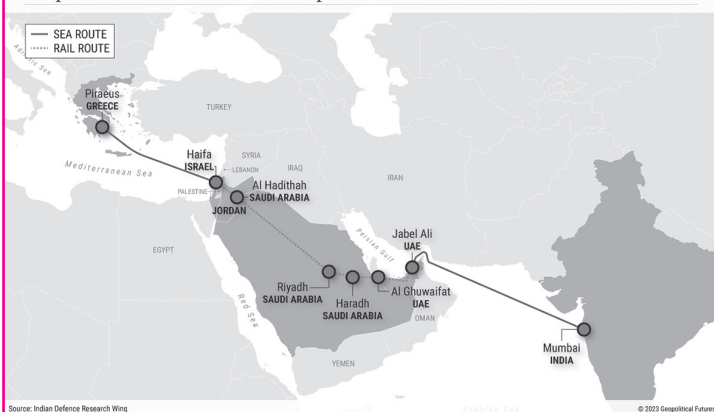
Η Ελλάδα και ο Παγκόσμιος Πόλεμος

Αντίθετα με όσα λέγονται, το ελληνικό κράτος διαθέτει πολύ καλή αντίληψη του διεθνούς περιβάλλοντος. Σε γενικές γραμμές, χρησιμοποιεί τα διδάγματα του παρελθόντος: συμμετέχουμε πρόθυμα σε συγκρούσεις με πολλούς παίκτες – συνήθως βολεύει. Ποτέ δεν τα βάζουμε με αυτόν που ελέγχει τη θάλασσα. Ποτέ δεν τα βάζουμε με την Τουρκία μοναχούληδες.²⁰

Η πρακτική εφαρμογή των ανωτέρω είναι το άνοιγμα της ελληνικής επικράτειας προς την Ανατολική Μεσόγειο που έλαβε χώρα από την ελληνική χρεοκοπία του 2010 και μετά. Ήδη από τότε, το ελληνικό κράτος παρουσίαζε εαυτόν ως συμμετέχο των προσπαθειών ανάσχεσης της Τουρκίας. Οι φιλοδοξίες ανάσχεσης της Τουρκίας εκφράστηκαν μέσω αναζήτησης

Ο ΔΙΑΔΡΟΜΟΣ ΙΝΔΙΑΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟ «ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΑΚΟ ΖΗΤΗΜΑ»

Proposed India-Middle East-Europe Economic Corridor

Για τις συμφωνίες του Αβραάμ και τον διάδρομο Ινδίας – Ευρώπης έχουμε ξαναμιλήσει στο τεύχος 87.¹ Εκείνες οι συμφωνίες του 2020 προσπαθούσαν να δημιουργήσουν έναν αντιπαραγωγικό και αντικινηζικό άξονα συνδέοντας το Ισραήλ με τους τάχα θανάσιμους εχθρούς του. Οι «θανάσιμοι εχθροί» θα έπαιρναν για αντάλλαγμα τον περιορισμό των ιρανικών φιλοδοξιών. Το αντάλλαγμα που θα έπαιρνε το Ισραήλ θα ήταν η προσάρτηση του 30% της Δυτικής Όχθης. Αλλά οι Άραβες υποψήφιοι φίλοι του Ισραήλ, ούτε να ακούσουν ήθελαν για τέτοιο πράγμα. Γιατί το «Παλαιστινιακό ζήτημα» χρησιμοποιείται επί δεκαετίες από τα «μετριοπαθή αραβικά κράτη», που μεταχειρίζονται τις Παλαιστινιακές κρατικές οντότητες ως αγκάθι στο πλευρό του Ισραήλ κατά τα συμφέροντά τους. Μέσα στο 2020, το Ισραηλινό κράτος, έπειτα από «εντατικές διαπραγματεύσεις» στις ΗΠΑ, απέσυρε το ενδιαφέρον του για την προσάρτηση της Δυτικής Όχθης.

Σήμερα όμως, μετά από το ρέιβ πάρτυ, και με τη νέα κατάσταση στη Γάζα και τη Συρία, το Ισραήλ μπορεί να επαναδιαπραγματευτεί. Οι προτάσεις εθνοκάθαρσης των Παλαιστινίων υπό αμερικανικό έλεγχο είναι κομμάτι αυτών των διαπραγματεύσεων. Εκείνοι με τους οποίους διαπραγματεύεται το Ισραήλ, προφανώς δεν είναι... η Χαμάς – είναι η Αίγυπτος, η Ιορδανία και η Σαουδική Αραβία. Πράγματι, στις 4 Μαρτίου, μια «έκτακτη σύνοδος των αραβικών κρατών» υπέβαλε ένα «σχέδιο ανοικοδόμησης της Γάζας», που θα περιελάμβανε και «τον παραμερισμό της Χαμάς», λες και η Χαμάς ήταν ιδιοκτησία τους.² Ακολούθησε η άμεση «απόρριψη του αιγυπτιακού σχεδίου» και η επανεκκίνηση των ισραηλινών επιχειρήσεων στη Γάζα, πάντα «με στόχο την απελευθέρωση των ομήρων», και μόνο παρεμπιπτόντως την κατάληψη των συνόρων Αιγύπτου Ισραήλ από ισραηλινά στρατεύματα.³ Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται για όλους τους λόγους του κόσμου – και κυρίως με όλους τους τρόπους του κόσμου.

Περίπλοκα όλα τούτα, αλλά η ενσασχόληση μαζί τους ενδεχομένως να αποδειχθεί σωτήρια· για δύο κατηγορίες ανθρώπων: (α) Τους αλληλέγγυους στην Παλαιστίνη, που προσεγγίζοντας το ζήτημα πρόχειρα, ίσως κινδύνευαν να νομίσουν ότι η σύγκρουση στη Γάζα σταμάτησε λόγω του παγκόσμιου κινήματος αλληλεγγύης, οπότε μετά ίσως θα δυσκολεύονταν να εξηγήσουν γιατί ξανάρχισε. (β) Τους λοιπούς Έλληνες πολίτες, που ενδεχομένως να μην γνωρίζουν πόσο ασφαλής, ειρηνική και με αγνά εμπορικά κίνητρα είναι η εμπλοκή του ελληνικού κράτους στον διάδρομο Ινδίας – Ευρώπης.

1. «Όλοι με τους Παλαιστίνιους είμαστε», ό.π..

2. Rafik Omar, "What does Egypt's plan to rebuild Gaza involve and what challenges does it face?", theconversation.com, 10/3/2025.

3. Eugenia Yosef, "Israel announces expansion of military operation in Gaza to seize large areas of land", cnn.com, 2/4/2025.

αντιτουρκικών συμμαχιών με όλους τους υποψήφιους για τέτοιο πράγμα, δηλαδή με την αληθοΚύπρο, το Ισραήλ, την Αίγυπτο, τη Σαουδική Αραβία, τον Λίβανο και όποιον Λίβυο πολέμαρχο βρέθηκε πρόσφορος. Στις καλές του στιγμές μάλιστα, το πράγμα φαινόταν να παίρνει σάρκα και οστά. Το Σεπτέμβριο του 2023, το ελληνικό κράτος πανηγύριζε για τη συμμετοχή του στον «διάδρομο με την Ινδία».²¹ Πράγματι, μια τέτοια συμμετοχή θα ήταν αντικινηζική και αντιτουρκική ταυτόχρονα. Θα συνέδεε τα ελληνικά συμφέροντα με τα συμφέροντα των ΗΠΑ. Θα εξασφάλιζε αμερικανική υποστήριξη στην ελληνική κυριαρχία επί της Ανατολικής Μεσογείου από την Κρήτη έως την Κύπρο.

Τα πράγματα πήγαν ελαφρώς κατά διαβόλου από τον Οκτώβριο του 2023 και μετά. Το ελληνικό κράτος καθόλου δεν ενθουσιάστηκε με τις αμερικανοϊσραηλινές πρωτοβουλίες στη Γάζα, τον Λίβανο και τη Συρία. Γιατί αποδυνάμωναν τα ελληνικά πατήματα στον «αραβικό κόσμο». Γιατί ανέβαλλαν τη δημιουργία του διαδρόμου Ινδίας – Ευρώπης για το απώτερο μέλλον. Και γιατί, τελικά, ισχυροποίησαν περαιτέρω την Τουρκία, που εκτός από το πάτημα στη Λιβύη, σήμερα έχει αποκτήσει και ένα καλό πάτημα στη Συρία.

Αλλά η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει. Ήδη οι αρμόδιοι αναζητούν πώς να κάνουν την ανάγκη φιλοτιμία. Και στρέφουν το βλέμμα βορειοδυτικά: εκεί οι κραδασμοί στο εσωτερικό της Ε.Ε. εξελίσσονται με άδηλο μέλλον. Ομοίως άδηλο είναι το μέλλον των εδώ και σαράντα χρόνια τρόπων ανάπτυξης του ελληνικού καπιταλισμού.

Οπότε στρέφουν το βλέμμα νοτιοανατολικά: εκεί συνεχίζουν να ποντάρουν σε «πετρελαϊκές έρευνες», «καλώδια» και «διαδρόμους» που θα διατρέχουν τις περιοχές των ελληνικών φιλοδοξιών στην Ανατολική Μεσόγειο επιτελώντας την ανάσχεση της Τουρκίας. Η πρόσφατη στροφή του συριακού πολέμου έφερε το Ισραήλ να συνορεύει με την Τουρκία κι αυτό αναζωπυρώνει τις ελληνικές ελπίδες. Πρόσφατα, η Ελληνίδα Υφυπουργός Εξωτερικών Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου, περιέγραψε τη μετα-τη-Συρία συνέχεια των ελληνικών φιλοδοξιών μιλώντας σε κάποιο από τα πολλά «φόρουμ των Δελφών», στην Ουάσιγκτον. Χρησιμοποιώντας αγγλικά εφάμιλλα του Ζελένσκι, είπε τα εξής:

[Ο διάδρομος Ινδίας – Μέσης Ανατολής – Ευρώπης] αποτελεί ανεπανάληπτη ευκαιρία. Όταν κοιτάζουμε τον χάρτη, ο χάρτης μιλάει από μόνος του. Έχεις τη στεριά κι έχεις και τη θάλασσα. Και αν κοιτάξουμε τον κινεζικό διάδρομο belt and road, είναι η Κίνα, μέσα από την Κεντρική Ασία, μέσα από το Πακιστάν, μέχρι την Τουρκία. Αλλά αυτό είναι πιασμένο· πιασμένο από την Κίνα και αυτό είναι φυσικό γιατί εδώ έχουμε την Κίνα και τη Ρωσία και δεν έχεις τίποτα, καμία ελπίδα εδώ. Υπάρχει όμως ο θαλάσσιος διάδρομος, από τη θάλασσα της Νότιας Κίνας, στην Ινδία, στις χώρες του Κόλπου, Σαουδική Αραβία, Κύπρος, Ελλάδα και μετά μέχρι την Ευρώπη και τελικά τις ΗΠΑ.

Όπως είναι προφανές, ο θαλάσσιος διάδρομος είναι μονόδρομος για όλους μας. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή, και τα θεμέλια του διαδρόμου είναι εδώ. Είναι η συμμαχία «3+1», δηλαδή η Κύπρος, η Ελλάδα και το Ισραήλ συν τις Ηνωμένες Πολιτείες – το σύστημα.²² Και μετά έχεις τη στρατηγική σχέση Ελλάδας Ισραήλ, τη στρατηγική σχέση Ελλάδας και Ινδίας, τις έξοχες, περισσότερο από έξοχες, σχέσεις με τη Σαουδική Αραβία και την Αίγυπτο. Οπότε όλες οι τελίτσες είναι παρούσες, και η Ελλάδα με την Κύπρο μπορεί να χρησιμεύσουν ως η κόλλα που θα ενώσει ετούτο το κομμάτι του κόσμου με την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω ενός διαδρόμου που θα παράσχει πολιτική σταθερότητα, οικονομική ανοιχτότητα και (...) μια ισχυρή συμμαχία με τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Αυτή είναι άλλωστε η οικονομική όψη των συμφωνιών του Αβραάμ. Είναι με αυτό τον τρόπο που όλα, το πολιτικό και το οικονομικό, συνεργάζονται για να δημιουργήσουν ετούτη τη νέα,

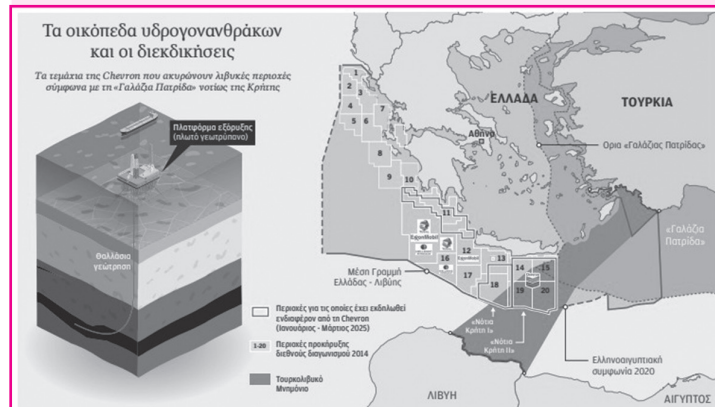
δεν θα πω Μέση Ανατολή, θα χρησιμοποιήσω τον όρο Ανατολική Μεσόγειος, αλλά με την ευρεία έννοια, που ξεκινάει από τον Κόλπο και φτάνει έως την Ευρώπη. Είναι εκεί. Και πρέπει να δουλέψουμε για να δουλέψει.²³

Η παγκοσμιοποίηση καταρρέει. Οι παλιοί τρόποι οργάνωσης του κόσμου τρίζουν. Καταστρώνεις τα καλύτερα σχέδια κι αυτά αποδεικνύονται χτισμένα στην άμμο. Άρα; Άρα σκάσε και κολύμπα στην Ανατολική Μεσόγειο. Αγόρασε όπλα. Ετοίμασε το πόπολο για θυσίες. Πες μαλακίες περί ειρήνης και συνεργασίας. Καμώσου ότι ετοιμάζεσαι για διακίνηση εμπορευμάτων σε έναν κόσμο κρατικής οργάνωσης της επόμενης οικονομικής λαίλαπας. Δήλωσε έτοιμος να τα βάλεις μέχρι και με την Κίνα. Τρίψε τη ράχη σου στον ανεμοστρόβιλο του τέταρτου παγκοσμίου πολέμου. Και στο τέλος πες ότι όλα ήταν αναπάντεχα.

Μπορεί ακόμα και να σε πιστέψουν.

1. Αυτό είναι το ζουμί από το Autonomie Antifa, *Η Στρατηγική της Ανατολικής Μεσογείου*, Αθήνα, 2015.
2. «Μήπως ο Τζο Μπάιντεν ήταν Τρελός; Η αλλιώς η Συνέχεια της Αμερικανικής Πολιτικής», *Antifa* #94, 3/2025.
3. Δεν θα σας κουράσουμε με τις τεχνικές όψεις του πράγματος, αν και έχουν το ενδιαφέρον τους σχετικά δείτε το "The Historic Deal that will Prevent Iran from Acquiring a Nuclear Weapon", <https://obamawhitehouse.archives.gov/node/328996>.
4. Kali Robinson, "What is the Iran Nuclear Deal?", [cfr.org, 27/10/2023](https://cfr.org/27/10/2023).
5. Doina Chiacu & Davod Ljunggren, "Trump threatens bombing if Iran does not make nuclear deal", *Reuters*, 31/3/2025.
6. Η Τουρκία εμπλεκόταν γιατί η διάλυση της Συρίας θα οδηγούσε στην ίδρυση κουρδικού κράτους. Το Ιράν και η Ρωσία εμπλέκονταν γιατί η Συρία ήταν το πάτημά τους στη Μεσόγειο. Η Σαουδική Αραβία εμπλεκόταν γιατί εμπλεκόταν το Ιράν. Το Ισραήλ εμπλεκόταν γιατί εμπλεκόταν οι εχθροί του – η διαρκής εμπλοκή στη Μέση Ανατολή είναι ο τρόπος ζωής του. Η Ελλάδα εμπλεκόταν λόγω Τουρκίας – που μεταφράζεται σε πάγια υποστήριξη των Κούρδων. Αναλυτικά δείτε αυτά που γράφαμε τότε, θαυμάστε το εμπόλεμο παρελθόν της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, και πείτε μας πόσο λάθος κάναμε: «Πληροφορία, Μνήμη και Παγκόσμιος Πόλεμος στη Συρία», *Antifa* #43, 10/2014.
7. Kali Robinson, "What is the Iran Nuclear Deal?", [cfr.org, 27/10/2023](https://cfr.org/27/10/2023).
8. Στο ίδιο.
9. Η Wikipedia δίνει ημερομηνία ανάμειξης της Ρωσίας στη Συρία 30 Σεπτεμβρίου 2015: "Russian Intervention in the Syrian Civil War", [Wikipedia.org](https://www.wikipedia.org), πρόσβαση 10/4/2025.
10. "Hezbollah Involvement in the Syrian Civil War", [Wikipedia.org](https://www.wikipedia.org), [πρόσβαση 7/4/2025].
11. «Η πηγή της ειρήνης (που τελικά θγάζει λάσπη)», *Antifa* #68, 12/2019.
12. Το περιεχόμενο και η αντικειμενική φύση των «συμφωνιών του Αβραάμ» περιγράφεται στο «Όλοι με τους Παλαιστίνιους Είμαστε!», *Antifa* #87, 11/2023.
13. «Ο παγκόσμιος πόλεμος από τη σκοπιά των τεχνোসακατεμένων (και το ίδιο πράγμα από τη σκοπιά των αυτόνομων)», *Antifa* #69, 3/2020.
14. Κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους της «πανδημίας» (2020-2021), ο στρατός των ΗΠΑ αποχώρησε από το Αφγανιστάν. Αυτή η αποχώρηση άφησε μια μαύρη τρύπα μεταξύ Ιράν και Πακιστάν, η σημασία της οποίας υποθέτουμε ότι θα αποσαφηνιστεί στο μέλλον.
15. Περιγράφουμε την αμερικανική στρατηγική στο «Νησιά του πολέμου: Η στρατηγική της ανάσχεσης και η πρόσφατη ουκρανική της εφαρμογή», *Antifa* #82, 10/2022.
16. Ταϊτάρουμε ότι θυμόμαστε από τη λάιβ αναμετάδοση της συνομιλίας Τραμπ-Ζελένσκι. Για λεπτομέρειες τραβάτε στο you tube – θα βρείτε ένα βίντεο λούπα έντεκα ωρών, ιδανικό για χαλάρωση.
17. «Μητσότακης: Χωρίς λογική η επιβολή δασμών από τις ΗΠΑ σε φέτα, λάδι και ελιά», [skai.gr](https://www.skai.gr), 7/4/2025.
18. «Ο Ντόναλντ Τραμπ δεν είναι Τρελός – ή αλλιώς μια Σύντομη Ιστορία του Κόσμου», *Antifa* #55, 3/2017.
19. «Ο Πρόεδρος Μακρόν και το Πραγματικό "Τέλος του Κόσμου"», *Antifa* #90, 5/2024.
20. Η πιο πρόσφατη περιγραφή των ελληνικών στρατηγικών βρίσκεται στο «Ένα Νησί στη Σωστή Πλευρά της Ιστορίας: Η Στρατηγική της Ανάσχεσης και το Ελληνικό Κράτος», *Antifa* #82, 10/2022.
21. «Όλοι με τους Παλαιστίνιους είμαστε», ό.π..
22. Αναρωπιέστε «ποιο σκατά σύστημα»; Κι εμείς το ίδιο...
23. Nick Gilbertson, "Mediterranean Leaders Excited for Possibilities of Peace, Economic Agreements with Trump's Return", [breitbart.com](https://www.breitbart.com), 17/2/2025. Ότι ο Πρόεδρος Τραμπ αναδημοσίευσε αυτό το άρθρο στα κοινωνικά του δίκτυα αποτέλεσε αφορμή πρόσκαιρου ενθουσιασμού στην Ελλάδα. Η αναφορά στο περιεχόμενο κρίθηκε μάλλον περιττή από τα ελληνικά μίντια, αλλά ευτυχώς έχετε κι εμάς.

ΚΙ ΑΛΛΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΪΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ

Και ξάφνου, οι ελληνικές πετρελαϊκές έρευνες ξαναπήραν τα πάνω τους. Γιατί, για δεξ! Τον Δεκέμβριο του 2024, το τουρκικό κράτος κατήγαγε τον συριακό του θρίαμβο. Και αμέσως, από τον Ιανουάριο έως τον Μάρτιο του 2025, η αμερικανική πετρελαϊκή Chevron αποφάσισε ότι τελικά ενδιαφέρεται για τα «τεμάχια ερευνών» που βρίσκονται νοτίως της Κρήτης.

Ή έτσι μας λένε. Γιατί, για την ακρίβεια, δεν το αποφάσισε «η Chevron». Σύμφωνα με τον Κωνσταντίνο Νικολάου, πετρελαϊκό υπάλληλο του ελληνικού κράτους επί 50 έτη, «η εταιρεία βρισκόταν σε αναμονή από πολύ καιρό».¹

Οπότε είναι οι Έλληνες που αποφάσισαν να αναγνωρίσουν το «ενδιαφέρον της Chevron» την επομένη του τουρκικού θριάμβου. Και γιατί δεν το αναγνώριζαν τόσο καιρό; Γιατί «τα τεμάχια» που τώρα σκέφτονται να αποδώσουν στη Chevron «κλειδώνουν όλο το κομμάτι εκείνο που δυνητικά θα μπορούσε να διεκδικηθεί από τη Λιβύη».² Το καλό μας κράτος σκέφτεται με τα σωστά του να μπει σε διαδικασία κλοπής κυριαρχίας από τη διαλυμένη Λιβύη και έμπρακτης αμφισβήτησης του τουρκολιβυκού μνημονίου. Αλλά, μας λένε, θα μπει με καλή παρέα: «η αποδοχή της αίτησης της Chevron σημαίνει κατ' επέκταση ότι και η κυβέρνηση των ΗΠΑ αναγνωρίζει στην πράξη τα εθνικά κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας».³

Η Chevron, δηλαδή το αμερικανικό κράτος, προτρέπει τους Έλληνες να διεκδικήσουν εμπράκτως τις «περιοχές» που οι Έλληνες έχουν ορίσει εντός τουρκολιβυκού μνημονίου. Οι Έλληνες υπονοούν ότι πρόκειται για «απόφαση» του κράτους των ΗΠΑ. Αλλά είναι δική τους – η απόφαση να αγνοήσουν μονομερώς τα δικαιώματα της Λιβύης νοτίως της Κρήτης, μια απόφαση στην οποία δίσταζαν να προχωρήσουν έως τον πρόσφατο τουρκικό θρίαμβο στη Συρία.⁴

Όπως τα είπαμε δηλαδή: ανεμοστρόβιλος που τροφοδοτείται από τα επιμέρους εθνικά συμφέροντα. Εδώ έχουμε μια τοπική εφαρμογή: Οι ΗΠΑ προσφέρουν νέους τρόπους συμμετοχής στον τέταρτο παγκόσμιο πόλεμο. Το ελληνικό κράτος σκέφτεται σοβαρά να ορμήσει – γιατί είναι κράτος. Γιατί μπορεί οι αμερικανοί/ισραηλινές πρωτοβουλίες να μην του αρέσουν, αλλά δεν κρατάει κακία – απεναντίας, προετοιμάζεται για τις επόμενες. Και γιατί οι «πετρελαϊκές έρευνες» είναι κομμάτι της στρατηγικής που έχει υιοθετήσει από το 2010 και μετά. Τότε που αποφάσισε για τα καλά, αλλά χωρίς να μας το πει, ότι θα γίνει κομμάτι του ανεμοστρόβιλου που επεκτείνεται.

1. Κωνσταντίνος Νικολάου, «Η πρόθεση δραστηριοποίησης της Chevron για έρευνες υδρογονανθράκων νότια της Κρήτης και η αισιοδοξία της πολιτικής ηγεσίας», *Energypress.gr*, 8/4/2025.
2. Θεόδωρος Τσακίρης, «Η παρουσία της chevron ασπίδα για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας», *liberal.gr*, 7/4/2025.
3. Κωνσταντίνος Νικολάου, «Η πρόθεση...», ό.π.. Τα ίδια ακριβώς λέει και ο καθηγητής Διεθνών Σχέσεων που δέρνει τους φοιτητές του και μετά τους μπνύει γιατί τον έδειραν, ονόματι Άγγελος Συρίγος: «όλες οι κατά φαντασίαν "τουρκικές" και "λιβυκές" περιοχές περιλαμβάνονται στα τεμάχια (...) που διεκδικεί [η chevron]. Τελειώνουν έτσι οι διεκδικήσεις Τουρκίας και Λιβύης νοτίως της Κρήτης». Άγγελος Συρίγος, «Υδρογονάνθρακες: Οι έρευνες και οι γεωπολιτικές συνέπειές τους», *Η Καθημερινή*, 31/3/2025.
4. Από τη συγγραφή αυτού του κειμένου μεσολάβησε η «κατάθεση του θαλάσσιου χωροταξικού σχεδιασμού» του ελληνικού κράτους. Αυτός ο επίσημος χάρτης των ελληνικών διεκδικήσεων στην Ανατολική Μεσόγειο περιλαμβάνει σύνδεση με την ΑΟΖ της Κύπρου. Είναι ο ίδιος που εικονογράφησε το πρόσφατο «ενδιαφέρον της Chevron» στον ελληνικό τύπο. Είναι ίδιος ακριβώς με τον χάρτη που εικονογραφεί τις ελληνικές «πετρελαϊκές έρευνες» από καταβολής τους.